

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a nařídil mu, by znovu rozhodl.

Důvody:

Rekurs jest opodstatněn. Není třeba zabývat se otázkou, zda povinná užívala bytu, který byl jí a Antonínu M-ovi poskytnut do úpravy jiného bytu, z důvodu podnájmu či z důvodu spolunájmu. Ať je tomu tak neb onak, nemá povinná nároku na odklad. Byla-li pouhou podnájemnicí Antonína M-a, pominul její poměr podnájemní k spornému bytu již tím, že se nájemce jeho Antonín M. vystěhoval a byt pronajímateli uvolnil a tedy jeho nájemní poměr se skončil. V tomto případě neměla by povinná vůči vymáhajícímu věřiteli vůbec právního důvodu k podržení bytu již od počátku proto, že s ním nebyla ve smluvním poměru. Proto by také neměla důvodu k odkladu vůči vymáhajícímu věřiteli, poněvadž již od počátku neměla důvod k užívání bytu vůči němu. Nárok na odklad předpokládá užívání z platného důvodu vůči smluvníku (pronajímateli), a takového povinná jako pouhá podnájemnice vůči vymáhajícímu věřiteli by neměla. Byla-li však spolunájemnicí s Antonínem M-em, měla by sice již od počátku vůči vymáhajícímu věřiteli důvod k užívání bytu, to však jen společně s Antonínem M-em. Sama pro sebe nároku na výhradné užívání bytu toho však by ani v tomto případě neměla. Nemajíc tedy důvodu k výhradnému dalšímu podržení bytu pro sebe — nemá ani nároku na odklad, ježto takový důvod jest předpokladem odkladu. Nelze jí tedy povolit odkladu, a to nejen z nedostatku důvodu k výhradnému podržení bytu, jehož od počátku neměla, nýbrž i proto, že právo na odklad nemůže opřít ani o důvod spolunájmu s Antonínem M-em, protože byt jím původně pronajatý a zatím do úpravy neuprázdněný, již se pro ně uvolnil. Nelze říci, že povinná nemá náhrady za byt, jež má vykliditi, ani že bylo povoleno odložení vyklizení náhradního bytu. Zákon má za účel chrániti strany, které si byt nemohou opatřiti. Avšak tento výjimečný zákon nelze rozšiřovati na případy, kdy jeden ze spolunájemců odpírá druhému přijati ho do společně najatého bytu a chce ho ponechati v bytě, který pronajímatel jen do úpravy tohoto bytu zatím oběma společně poskytl. Tento stav neopravňuje tedy povinnou, by si opatřila samostatný odklad výkonu exekuce vyklizením. Nejde tu o ochranu společného práva nájemního, nýbrž o ochranu spolunájemcovu na užívání společně najatého bytu proti druhému spolunájemci, který spolunajatého bytu se zmocnil sám. Z uvedeného právního hlediska nebylo tedy potřebí zrušovati usnesení prvního soudu a rekursní soud měl rozhodnouti ve věci.

Čís. 6728.

Nelze odporovati smlouvě, již byla postoupena třetí osobě nemovitost, do níž dlužník investoval, předpokládaje, že se mu nemovitosti dostane.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1927, Rv II 392/26.)

Hedvika C-ová, matka Františka C-a, postoupila svou usedlost Marii C-ové, manželce Františka C-a, jenž byl právoplatně uznán povinným zaplatiti žalobkyni odškodné za svedení pod slibem manželství. Exekuce, vedené žalobkyní proti Františku C-ovi ku vydobytí tohoto nároku, zůstaly bezvýslednými. Tvrdíc, že František C. před postupem nemovitosti Hedvikou C-ovou Marii C-ové investoval do nemovitosti značný peníz, domáhala se žalobkyně na Marii C-ové, by smlouva, již odstoupila Hedvika C-ová usedlost žalované, byla prohlášena vůči žalobkyni za bezúčinnou. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

S hlediska dovolacího důvodu čís. 4 Šu 503 c. ř. s. vyvrací žalobkyně názor soudu druhé stolice, že předmětem smlouvy ze dne 13. listopadu 1922 nebylo jmění Františka C-a, nýbrž jeho matky Hedviky C-ové, a že proto není předpokladu pro odpůrčí žalobu. Snaží se odůvodniti názor, že, poněvadž František C. investoval do hospodářství rodičů, jež mu mělo při sňatku připadnouti, vlastní hotovost, činil tak právě v tomto předpokladu, tudíž jakoby se to stalo do jeho vlastního majetku. Proto nemůže prý býti předmětem žaloby uvedená investice, nýbrž právní jednání, jež se týká jmění Františka C-a, a právním jednáním jest odstupní smlouva ze dne 13. listopadu 1922, kterou nabyta žalovaná polovice usedlosti s příslušenstvím, tudíž také s investicemi, které František C. vložil do postoupené usedlosti. Než s dovolatelkou nelze v tomto myšlenkovém postupu a právním názoru souhlasiti. Soudy nižších stolic vytkly žalobě nedostatek předpokladu odpůrčího nároku, že nejde o právní jednání dlužníkovo a že právní jednání, jemuž se odporuje, netýká se jmění dlužníkova. Výtka jest oprávněna. Odpůrčí nárok podle žaloby spočívá v prohlášení bezúčinnosti svatební a ods'upní smlouvy ze dne 13. listopadu 1922, dle níž postoupila Hedvika C-ová usedlost s inventářem žalované v udánlivé ceně 20.000 Kč, vůči vykonatelné pohledávce žalobkyně z toho důvodu, že smlouva byla uzavřena ve zjevném úmyslu zkrátiti věřitele Františka C-a, jenž měl hospodářství jako jediný syn obdržeti a na nějž měl nárok jako nepominutelný dědic. Že Františku C-ovi nevzešel ještě žádný nárok jako nepominutelnému dědici, na to poukázal již prvý soud a dovolání se již dále o tom nezmiňuje. Též odvolací soud již odbyl jeho nedovoleně nové tvrzení, že František C. měl na hospodářství nárok, jehož prý se zřekl, již ze závazného prohlášení svých rodičů. Ani to se již v dovolání neopakuje. Dovolání klade tudíž váhu již jen na to, že František C. investicemi vložil do hospodářství vlastní jmění, čímž chce prokázati, že odporováním odstupní smlouvě odporuje se též jednáním Františka C-a, jež ovšem se jeho jmění dotýkala. Ale jednání Františka C-a, týkající se investic, jsou samostatným jeho právním jednáním, jež ovšem stalo-li se, dotýkalo se jeho jmění. Odporuje-li se odstupní smlouvě mezi Hedvikou C-ovou a žalovanou Marií C-ovou, neodporuje se tím zároveň tomu, že František C. před tím do hospodářství, patřícího ještě rodičům, investoval něco ze svého jmění. Dovolatelka též připouští, že František C.

provedl investice v hospodářství rodičů za předpokladu, že je po nich obdrží, tedy v předpokladu docela jiném, než aby zkrátil své věřitele. Je-li tomu tak a posuzuje-li se odpůrčí žaloba tak, jak byla podána, uznal správně odvolací soud, že právní jednání, jež jest předmětem odporování, nejsou ani právním jednáním dlužníkovým, nedotýká se jmění dlužníka. Odpůrčí nárok sleduje účel napravití oproti vykonatelné pohledávce odpůrčího věřitele majetkoprávní účinky, jež vyvolalo odporovatelné právní jednání dlužníka, kterýž jest zavázán k plnění odpůrčímu věřiteli.

Čís. 6729.

Vyrovnačí řád.

Seznam pohledávek, obsahující záznam o jednotlivých hlasováních, tvoří po případě součást protokolu o vyrovnacím roku. Protokol o vyrovnacím roku má obsahovati sdělení vyrovnacího komisaře o výsledku hlasování. Sdělení toto není usnesením, jež by mohlo býti napadeno rekurssem. K hlasování není oprávněn, kdo přihlásil pohledávku až po uplynutí devadesátidenní lhůty §u 56 čís. 1 vyr. ř.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, R I 1162/26.)

Soud první stolice potvrdil vyrovnání, rekursní soud odepřel vyrovnání potvrditi.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadeným usnesením bylo správně zdůrazněno, že vyrovnací řízení o jmění Ferdinanda M-a usnesením krajského soudu v L. ze dne 6. března 1926 zahájené, musilo býti do dne 4. června 1926 věřiteli přijato pod následky §u 56 čís. 1 vyr. ř. Jde tudíž o to, zda byl vyrovnací návrh dlužníkův přijat při vyrovnacím roku dne 1. června 1926 a to oběma v §u 42 vyr. ř. předepsanými většinami. Že bylo dosaženo většiny podle hlav, není sporným a jest jen otázkou, zda byl návrh přijat i 3/4 většinou všech k hlasování oprávněných pohledávek. Stěžovatel tvrdí, že tomu tak bylo, a odvolává se na obsah seznamu pohledávek o hlasování sepsaného namítaje současně, že zpráva okresního soudu v N. ze dne 25. října 1926 vyžádaná soudem druhé stolice odporuje spisům. Ale stížnosti nelze přisvědčiti. Má ovšem pravdu, že seznam pohledávek, obsahující záznam o jednotlivých hlasováních, může podati jedině spolehlivý obraz o tom, kteří z přítomných věřitelů a s jakými částkami byly k hlasování připuštěni a jak hlasovali. Že tomu tak, vysvítá z obsahu protokolu ze dne 1. června 1926 sepsaného o vyrovnacím roku, v němž jest uvedeno, že bylo hlasováno a že výsledky hlasování jsou zapsány v seznamu pohledávek. Tím stal se tento seznam součástí onoho protokolu. Avšak jest vadou protokolu, že neobsahuje vůbec sdělení vyrovnacího komisaře o výsledku hlasování. Tomuto přece náleželo, když přezkoumal a zjistil výsledek hlasování v tom